

YEGAH MUSICOLOGY JOURNAL

<https://dergipark.org.tr/en/pub/ymd>

e-ISSN: 2792-0178

Makalenin Türü / Article Type : Araştırma Makalesi/ Research Article
Geliş Tarihi / Date Received : 25.07.2025
Kabul Tarihi / Date Accepted : 29.08.2025
Yayın Tarihi / Date Published : 30.09.2025
DOI : <https://doi.org/10.51576/ymd.1750882>
e-ISSN : 2792-0178

İntihal/Plagiarism: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and confirmed to include no plagiarism.

ÂŞIK ALİ İZZET ÖZKAN'IN ALBÜMLERİNDE TESPİT EDİLEN NOTAYA ALINMAMIŞ TÜRKÜLERİNİN MÜZİKAL VE İÇERİK ANALİZİ

ULUDAĞ, Erdal¹, DEMİRÇE ALTINTAŞ, Pelin²

ÖZ

Âşıklık geleneğinin önemli temsilcilerinden birisi olarak kabul edilen Âşık Ali İzzet Özkan, şiirleri ve ürettiği türkülerle ünü ülke sınırlarını aşan bir ozandır. Ali İzzet Özkan'ın şiirlerinden oluşan yayınlarının yanı sıra türkülerinin yer aldığı birçok plak ve albümleri bulunmaktadır. Yaşamı boyunca kendisi ve toplumu ilgilendiren tüm olayları şiirlerinde ustalıkla işlemiştir. Çalışmada, Âşık Ali İzzet Özkan'ın icra ettiği ancak TRT repertuarında yer almayan türkülerinin notaya alınarak konu-içerik, müzikal analizlerinin yapılması ve müzik camiasına kazandırılması amaçlanmaktadır. Çalışmanın evrenini Âşık Ali İzzet Özkan'a ait tüm türküler oluştururken örneklemini ise TRT repertuarında yer almayan ve dijital platformda en çok dinlenen 7 eser oluşturmaktadır. Çalışmada doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Örneklem olarak alınan 7

¹ Doç. Dr., Anadolu Üniversitesi, Devlet Konservatuarı, Türk Müziği Bölümü, euludag@anadolu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-1397-7120>

² Dr. Öğr. Üyesi., Anadolu Üniversitesi, Devlet Konservatuarı, Müzikoloji Bölümü, paltintas@anadolu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-0938-4624>,

türkünün transkripsiyonları, konu-içerik ve müzikal analizleri yapılmıştır. Sonuç olarak türkülerden ikişer tanesinin aşk/güzellik, aşk/ayrılık/acı, din/tasavvuf konularını birinin ise millî birlik ve beraberlik konularını içerdikleri tespit edilmiştir. Türkülerde çoğunlukla 7 ses genişliğinin tercih edildiği, dört eserde Gerdaniye makam dizisinin kullanıldığı, ritmik bakımdan genellikle 2 zamanlı yapıların kullanıldığı ve A+B+C+B+C biçim yapısının sıklıkla kullanıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca; notaya alınan türkülerinin tümünün kavuştaksız türküler olduğu tespit edilmiştir. Yapılan doküman incelemesi ve taramalar sonucunda Âşık Ali İzzet Özkan'ın farklı şirketlerden 3 plak ve 3 kaset çıkardığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk halk müziği, âşıklık geleneği, âşıklar, Ali İzzet Özkan, müzikal analiz, içerik analizi.

MUSICAL AND CONTENT ANALYSIS OF UNRECORDED FOLK SONGS IDENTIFIED IN THE ALBUMS OF ÂŞIK ALİ İZZET ÖZKAN

ABSTRACT

Recognized as one of the most important representatives of the tradition of âşık poetry, Âşık Ali İzzet Özkan is a poet whose fame has transcended national borders through his poems and the folk songs he has composed. In addition to publications featuring his poems, there are numerous records and albums containing his folk songs. Throughout his life, he skillfully addressed all events of interest to himself and society in his poems. In this study, it is aimed to notate the folk songs performed by Âşık Ali İzzet Özkan but not included in the TRT repertoire, to make subject-content, musical analyses and to bring them to the music community. While the universe of the study consists of all folk songs belonging to Âşık Ali İzzet Özkan, the sample consists of 7 songs that are not included in the TRT repertoire and are the most listened to on the digital platform. Document analysis method was used in the study. Transcriptions, subject-content and musical analyses of the folk songs taken as a sample were made. As a result, it was determined that two of the folk songs contain the subjects of love/beauty, love/separation/pain, religion/mysticism, and one of them contains the subjects of national unity and solidarity. It has been concluded that 7 sound width is mostly preferred in the folk songs, Gerdaniye makam scale is used in four works, 2-time structures are generally used in terms of rhythm and A+B+C+B+C form structure is frequently used. In

addition, it was determined that all of the notated folk songs were folk songs without refrains. As a result of the document analysis and archival scans, it was determined that Aşık Ali İzzet Özkan released 3 records and 3 cassettes from different companies.

Keywords: Turkish folk music, âşık tradition, âşık's, Ali İzzet Özkan, musical analysis, content analysis

GİRİŞ

İnsanı var eden ve ona diğer canlılardan farklı olma özelliği katan en önemli değer düşünmektir. İnsanlar arasında da düşünceleri paylaşmanın, kendini ifade etmenin ve iletişimi sağlamanın en önemli unsuru ise konuşmadır. Konuşmak için sese ihtiyaç vardır ve ses düşünceyi ifadeye dökmeye yardımcı araç niteliğindedir. Bu konu ile ilgili olarak Dolar (2013), “sesin; anlamın kendisi olmadığını ancak anlamın ifade edilmesi ve iletilmesi için vazgeçilmez bir araç olduğunu” belirtmektedir. Anlamın ise sesin ötesinde zihinde oluşan bir kavram olduğunu vurgulayan Dolar “*Ses, anlamı mümkün kılar, ancak anlamın içinde kaybolur*” (s. 21) şeklinde görüş bildirmektedir. İnsanlar düşüncelerini ifade etmek için sesleri kullanmaktadır. Bu durumda ses bir aygıt, anlam ise bir gaye olarak ortaya çıkmaktadır (Dolar, 2013: 21). “Anlam”ın amaç ve “ses”in araç olduğu yani anlatılacak olanı anlamlı kılan ses, yazının icadına kadar önemli bir yer tutmuştur. Bu anlamda da konuşma, sözlü kültürün oluşmasında önemli bir konumdur. Eski dönemlerde sözlü kültürün taşıyıcı unsuru olan konuşma hakkında Poe (2019), “*Konuşma insana özel ilk iletişim aracıydı ve el hareketlerini saymazsak 150.000 yılı aşkın bir süre boyunca bildiğimiz tek iletişim aracıydı. Yazı, matbaa, görsel-işitsel iletişim araçları ve internet yoktu. Karmaşık anlamlar aktarmak istiyorsanız bunun tek yolu birisiyle konuşmaktı.*” (s. 60-61) şeklinde görüş bildirmiştir. Konuşma ile başlayan, duygu ve düşüncelerin insanlar arasında aktarımını sağlayan, sözlü kültürün oluşmasını ve dolayısıyla geleneklerin oluşmasını da sağlayan iletişim; bu anlamda önem arz etmektedir. Gelenek; geçmişten günümüze kadar gelen ve dönemin gerektirdiği şartlara göre de şekillenebilen kültürel kalıntılar olarak tanımlanabilir. Gelenekleri oluşturan ise var olduğu kültür içindeki davranış kalıplarıdır. Bu davranış kalıpları kültür ortamlarına göre farklılık göstererek, çeşitli tekrarlamalar sayesinde sürekliliğini korumaktadır. Âşıklık geleneği içinde var olan âşıklar da bu davranış kalıplarını nesiller boyu aktarmışlardır. Âşıklar ile ilgili müzik geleneklerine geçmeden önce Türk müziği ile ilgili genel bir hat çizmek uygun olacaktır. Türk müziği; Klasik Türk müziği ve Geleneksel Türk halk müziği olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Türk halk müziği;

halkın duygu ve düşüncelerini, bir sanat endişesi duymadan, içinden geldiği gibi, sade ve samimi ezgiler ile yansıttığı ortak halk verileridir. Halk müziği konusunda Doğan (2023), “*Anadolu halkının farklı olaylar karşısında etkilenişinin açık ifadesi olan halk müziği, kendine özgü çalgıları, tür ve biçimleri, tavır ve üslûbu ile geleneksel duyguları ve yaşanmışlıkları doğal bir şekilde yansıtmaktadır*” (s. 266) şeklinde görüş bildirmiştir. Halk müziği ile ilgili olarak Büyükyıldız (2009) ise, “*Geçmiş çağlardan günümüze kadar zenginliğini taşımış bir kültür unsuru olarak Türk toplumunun kültürünün yeniden üretim ve taşıyıcılığında büyük etkenlerden biri olmuştur*” (s. 93) şeklinde bilgilerini paylaşmıştır.

Geleneksel müzik ile ilgili Özarslan (2016) şu bilgileri paylaşmıştır:

“Gelenekle bağlı olmasından dolayı, kendisine özgü kural ve teknikleri de geçmişten günümüze taşımıştır. (...) Geleneksel müzik ürünlerini “ferdî” ve “anonim” olmak üzere, iki grupta toplamak mümkündür. Aslında anonim olarak isimlendirilen ürünlerin başlangıçta bir yaratıcısı vardır. Zaman içinde ilk yaratıcıları unutulmuştur. Anonim sözü “ortaklık, herkese ait olabilir” anlamına gelir. Geleneksel müzik ürünleri, diğer geleneksel kültür ürünlerinde olduğu gibi, yaratımda değil, kullanımda anonim nitelik taşır. Ferdî mahsuller ise yaratıcılarının isimlerini taşırlar” (s. 111).

Geleneksel müziğin sürdürülmesi ve kendini koruma mekanizmaları konusunda Deniz (2018), aşağıdaki ifadelerde bulunmaktadır.

“Türkler geleneksel müziklerini (Geleneksel Türk Halk Müziği, Askerî Müzik, Klasik Türk Müsiki vb.) kendi kültür kalıpları içerisinde sürdürmüş ve kuşaktan kuşağa aktararak korumuşlardır. Bu müzik türleri içerisinde halkın kültürünü yansıtmaları bakımından, halkın kendi ruhundan gelen ve yabancı kültür etkilerine daha az açık (etnik müziklerinde daha kapalı) olan Türk halk müziği önemli bir yer tutmaktadır” (s. 250-251).

Türk halk müziğinin en önemli kültür ürünleri olan türkülerin geniş çevrelere ulaşması ve yaygınlık kazanmasında, Anadolu halkının kültürel belleği ile sözlü kültür geleneğinin önemli etkisi bulunmaktadır (Uludağ ve İlgar, 2024: 650). Sözlü gelenek yoluyla aktarılan türkülerin en ayırt edici özelliklerinden bir tanesi de yalın oluşlarıdır. Türkülerin yalınlığı ile ilgili olarak Duygulu (2014), “*Türküler hayatın çeşitli evrelerine ait olayları kendine konu seçerken, bu konular büyük bir çoğunlukla sade sözlerden oluşur. Ezgilerde de yine aynı şekilde sadelik görülür. Bulundukları yörenin müzikal karakteriyle örülüdür*” (s. 436) görüşlerini dile getirmiştir.

Türk halk müziği repertuarı, anonim ve âşık müziği eserlerinden oluşmaktadır. Bir halk ürününün anonim olması, o ürünü ortaya çıkaran (yaratan) kişinin bilinmemesinden kaynaklanmaktadır. Türk halk müziği repertuarında yakımcısı bilinmeyen çok sayıda anonim türkü bulunmaktadır. Yakımcısı belli olan türküler ise Âşık müziği repertuarını oluşturmakta ve bu repertuvarda çok sayıda türkü yer almaktadır.

Bu çalışmada Anadolu'nun önemli âşıklarından biri olan Âşık Ali İzzet Özkan ve eserleri konu alınmıştır. Alan yazında yapılan tarama sonucunda Âşık Ali İzzet Özkan'ın hayatı ve dile getirdiği türküler ile ilgili doğrudan bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Söz konusu etmenlerden dolayı bu çalışmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Âşık Ali İzzet Özkan'ın, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) Türk halk müziği repertuvarına kayıtlı dokuz eseri bulunmaktadır. Bu türkülerden altısı kırık hava, üçü ise uzun hava formundadır. Çalışmanın evrenini Âşık Ali İzzet Özkan'ın eserleri oluşturmaktadır. Ancak yapılan incelemeler sonucunda TRT repertuvarında bulunan ve yukarıda bahsedilen dokuz türküsü dışında kendisinin plak ve kasetlere seslendirdiği pek çok eserinin olduğu tespit edilmiştir.

Âşıklar ve Âşıklık Geleneği

Halk edebiyatı açısından âşıklık geleneğini Artun (2011), *“Sazlı veya sazsız olarak doğaçlama yolla âşık adı verilen icracılar tarafından meydana getirilen şiir söyleme eylemidir”* (s. 1) şeklinde tanımlarken Sümbüllü (2006) ise; bu gelenek içerisindeki ozan ve âşıklar hakkında şu bilgileri vermektedir:

“Geleneksel Türk Halk Müziği temel kaynağı olan Âşıklık geleneği tarihsel gelişim süreci incelendiğinde Âşıklık, İslamiyet öncesi Türklerde Ozan kavramı ile karşımıza çıkmaktadır. Ozan sözcüğü kökeni bakımından tartışılmakla birlikte Fuad Köprülü'ye göre uz-oz kökünden çıkmaktadır. Ozmak, “önce gelmek, ileri geçmek” anlamlarındadır. Ozan kavramı ilk zamanlarda büyücü, oyuncu, hekim, şarkıcı ve çalgıcı görevlerini üstlenirken sonraları şiir söyleyen, söylediği şiirleri çalgılarıyla melodi üreterek okuyan saz şairi olarak kullanılmaya başlamış ve tarih boyunca farklı görevler üstlenmiştir” (s. 8).

Âşıklık geleneğini Özdemir (2020), *“İçerisinde müzik, şiir, hikâye anlatımı gibi uygulamaları barındıran ve Türk kültür öğelerinin pek çoğunun nesiller boyu aktarılmasını sağlayan, çoğunlukla sözlü bir gelenek”* (s. 195) olarak tanımlamıştır. Âşıkların geçmişten günümüze kadar önemli bir misyonu da hikâye anlatıcıları olmalarıdır. Hikâye anlatılarında ise âşıklar, müziğin gücünden faydalanmış ve toplumdaki pozisyonlarını sağlamlaştırmıştır. Halk hikayelerini anlatan âşıkların müzik unsurundan faydalanması hususunda Şenel (2007), şu ifadelere yer vermektedir:

“Halk hikâyelerinde, sözle anlatılamayacak duygu ve düşüncelerin, musiki yoluyla anlatılması, sadece dinleyicileri etkilemek amacı taşımaz; zira musiki, âşıklar için de bir zarurettir. Musikisiz halk hikâyeleri yavan ve tesirsiz olur. Musiki, dinleyeni geçmişe taşır ve olayı dinleyicinin ruhunda yaşatır” (s. 105).

Bu sözlü gelenek içindeki Âşıklar, İslamiyet öncesi ozan ya da baksı isimlerinde de anılan ve kökleri Şamanizm'e kadar uzanan kadim bir kültürün elçileridir. Âşıklık geleneği ve bu gelenek

içerisinde üretilen ürünler de sözlü kültür vasıtasıyla yayılmış, öğrenilmiş ve kalıcı hâle getirilmiştir. “Âşıklık geleneğinin baş aktörü olan âşıklar ise bu kültürün taşıyıcıları olarak dikkat çekmektedir. Orta Asya Türk kültüründe var olan ozan, Anadolu’da İslami öze bağlı yeni bir kimlik kazanmış ve âşık ismini almıştır” (Artun, 2012: 1). Yine ozan ve âşık ile ilgili Aslan (2000) şu bilgileri paylaşmıştır:

“Eski Türk toplumlarında kopuz çalarak destan söyleyen, şamanist inanış içerisinde oyunculuk, büyücülük ve hekimlik görevleri ile halkın dertlerine çare olan ozanlar, Anadolu’da İslam kültürü çerçevesinde “Âşık” kimliği ile asker ocaklarından tekke ve tarikatlara kadar, hayatın hemen bütün alanlarında saz çalıp türkü söyleyerek, yüzyıllar boyu halkın dili, kulağı, gözü olmuşlardır” (s. 41).

Âşıklar, “bir edebiyat geleneğine sahip olan veya bu özelliklerin bir bölümünü taşıyan” (Çınar, 2008: 18) şiirlerini bu gelenek içinde yazan, sonrasında da yazdıkları bu şiirleri sazları ile ezgilendiren ancak çoğunlukla irticalen yani doğaçlama şiir söyleyen, halk arasında sayılan, sevilen, sözü geçen ve öncülük yapan “içinde bulunduğu toplumun, dünya görüşünü, sanat zevkini, yaşam düzenini ve beraberinde geleneklerini yansıtan-yaşatan” (Çınar, 2008: 18) önemli kimliklerdir. Âşıklar kendi yarattıkları eserler dışında aynı zamanda ustalarından öğrendikleri ve “usta malı” olarak adlandırdıkları eserleri de çeşitli icra ortamlarında ya da yöre yöre gezerek seslendirmektedirler. Seslendirdikleri bu müzik yani âşık müziğini; anonim ezgilerden ayıran ve belirginleştiren en önemli özelliklerden biri de son kıtalarında türküyü yakan âşık tarafından isminin geçirilmesidir. Âşığın türkü sözünde geçirdiği isim, kendi ismi veya kendine yakıştırdığı bir isim olabilir. Türkünün içerisinde söyleyenin isminin geçmesine “mahlas” denilmektedir. Âşıklık geleneği içinde yaratılan ezgilerin kime ait olduklarını anlamak için, eserlerin son kıtalarında geçen mahlastan kime ait olduğu anlaşılmaktadır. Âşıkların ürettikleri ürünlerde söz ve ezgi benzerlikleri görülebilmektedir. Çünkü âşıklar birbirlerinden etkilenmekte, geleneksel ezgileri, usta malı sözleri ve usta malı ezgileri de kullanabilmektedirler. Çalışmanın bulgular kısmında bu tür benzerlikler örnekler ile açıklanmaktadır. Etkileşim, hayatın tüm alanlarında varlığını sürdürdüğü gibi Âşıklık geleneğinde de görülmektedir. Âşık, sanatını sergilemek için çeşitli icra ortamlarına ihtiyaç duymaktadır. Bu icra ortamlarında âşık, seyircilerle gerçekleştirdiği etkileşim ile onları etkilemeyi amaçlamaktadır. Âşıkların icra ortamları ile ilgili Özdemir (2020), “Geçmişte köy odaları, bey konakları, düğünler ve âşık kahvehaneleri gibi icra ortamlarında performans sergileyen âşıkların, 20. yüzyılda en yaygın olarak boy gösterdikleri icra zemini ‘âşıklar bayramı’ genel başlıklı etkinlikler olmuştur” şeklinde görüş belirtmektedir (s. 202). Özellikle kent kültürü içerisinde yaşayan insanların kültürel mekanları arasında yer alan

kahvehaneler, Âşıkların icralarını sergilemesinde önemli bir mekân olma özelliğini taşımaktadırlar (Kurubaş, 2024; 42). Âşıklar adına düzenlenen ilk toplantının 1931 yılında Sivas'ta yapılan I. Âşıklar Bayramı olduğu bilinmektedir. *"1964 ve 67 yıllarında yine Sivas'ta tekrarları gerçekleştirilen etkinlikler, Âşık Veysel ve Âşık Ali İzzet Özkan gibi âşıkların tanınmasını sağlamıştır"* (Özdemir, 2020: 202).

Âşık Ali İzzet Özkan ve Eserleri

Türk halk müziğinin ve âşıklık geleneğinin önemli temsilcilerinden biri olan Âşık Ali İzzet Özkan 1902 yılında Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Höyük köyünde dünyaya gelmiştir. Annesinin adı Kamer, babasının adı ise Musa Ağadır. Köklerinde âşıklık geleneğinin temsilcisi âşıklar bulunmaktadır. Babasının dedesi olan Palabıyık Mustafa ve annesinin akrabası olan İğdecik'li Âşık Veli, yörenin önemli âşıkları arasında yer almaktadır. Höyük köyünün de içinde yer aldığı Emlek yöresi birçok âşığın yetiştiği bir bölge olarak bilinmektedir. Bu âşıklar arasında Kılıççı köyünden Âşık Agahi, Sarıkaya köyünden Âşık Hüseyin Gürsoy, Kale köyünden Kemter Baba ve Sivrialan köyünden Âşık Veysel Şatıroğlu yer almaktadır. Âşık Ali İzzet Özkan'ın evine yakın oturan ve sürekli aynı ortamı paylaştığı Âşık Sabri ve Âşık Ali, küçük yaşlarda saz ile tanışmasına ve şiir yazmasına vesile olmuşlardır. Çiftçilikle uğraşan Âşık Ali İzzet Özkan, 1924 yılından itibaren kış aylarında köy köy gezerek sazıyla şiirler söylemeye başlamıştır. Aynı yıl Hacı Bektaş Dergâhı'na girerek *İzzetî* mahlasını almıştır. 1940 yılında arkadaşı Âşık Hüseyin Gürsoy'la Ankara'ya gitmesi hayatında dönüm noktası olmuştur. Halk evlerinde konserler vermiş, köy enstitülerinde Âşık Veysel ile birlikte gezici olarak saz öğretmenliği yapmıştır. Uzun yıllar gezgin bir hayat yaşamış ve yüzlerce şiir yazmıştır. Bazı şiirlerinde, Âşık Veysel'den etkilendiği görülmektedir. Kendi şiirlerinden bir kısmını *Ülkü* dergisinde yayımlanmasıyla birlikte edebiyat dünyasında da tanınmaya başlamıştır. Ozanın şiirlerinden oluşan on üç yayın yapılmıştır. "Mecnunum Leylamı gördüm", "Şu sazıma düzen ver" ve özellikle de "Mühür gözlüm" gibi türkülerinin yer aldığı plaklarıyla ünlenmiştir. Bu plakları sayesinde geniş halk kitlelerine ulaşmıştır. 10 Ekim 1981 tarihinde Ankara Dikmen'de yaşadığı gecekondu vefat etmiştir (Başgöz, 1979: 11-44).

Aşağıdaki tablolarda adı geçen yayınlar detaylı olarak verilmiştir.

Yayın İsmi	Basım Yılı	Basım Yeri
Bugünkü Anadolu Halk Şiiri	1942	İstanbul
Türk'ün Sazından	1951	Ankara
Âşık Ali İzzet Ağlıyor	1955	İstanbul
Kitap Küçük Dert Büyük	1956	Sivas
Teller de Muradın Alsın	1958	Ankara

ÂŞIK ALİ İZZET ÖZKAN'IN ALBÜMLERİNDE TESPİT EDİLEN NOTAYA ALINMAMIŞ TÜRKÜLERİNİN
MÜZİKAL VE İÇERİK ANALİZİ

Şiirler	1963	Ankara
Ali İzzet Kıbrıs Adasında Neler Görmüş	1964	Ankara
Sürmeli	1966	İstanbul
Mühür Gözlüm	1967	Sivas
Mühür Gözlüm Genişletilmiş Baskı	1969	Ankara
Kırkambar	1974	İstanbul
Âşık Ali İzzet'in Hayat ve Şiirleri, Âşık Bali'nin Demeleri	-	-
Âşık Ali İzzet Özkan: Yaşamı, Sanatı, Şiirleri (2. Bsm)	1979	Ankara
Âşık Ali İzzet Özkan: Yaşamı, Sanatı, Şiirleri (2. Bsm)	1994	İstanbul

Tablo 1. Ali İzzet Özkan'ın Yayımlanmış Kitapları.

Âşık Ali İzzet Özkan'ın farklı plak şirketlerinden çıkan 3 plağı “Aydoğdu- Sarı Bülbül/Güzellere Taparım”, “Aydoğdu-Sarı Bülbül/Dost-Güzellere Taparım” ve “Gözlüm/Yüz Yıl Yerde Yatsam” adları ile piyasaya sürülmüştür. Bunlar;

“Aydoğdu-Sarı Bülbül/Güzellere Taparım” adı ile çıkartılan plak “Ezgi plakları” etiketi ile piyasaya sürülmüştür. Plağın A yüzünde “Aydoğdu” ve “Sarı Bülbül”, B yüzünde ise “Güzellere Taparım” türküleri yer almaktadır.

“Aydoğdu-Sarı Bülbül/Dost-Güzellere Taparım” adı ile çıkartılan plak “Babifon” etiketi ile piyasaya sürülmüştür. Plağın A yüzünde “Aydoğdu” ve “Sarı Bülbül”, B yüzünde ise “Dost” ve “Güzellere Taparım” türküleri yer almaktadır.

“Gözlüm/Yüz Yıl Yerde Yatsam” adı ile çıkartılan plak “Pathe” etiketi ile piyasaya sürülmüştür. Plağın A yüzünde “Mühür Gözlüm”, B yüzünde ise “Yüz Yıl Yerde Yatsam” türküleri yer almaktadır.

Ayrıca Âşık Ali İzzet Özkan'ın farklı şirketlerinden çıkan 3 kaset “Mecnunum Leylamı Gördüm”, “Mühür Gözlüm”, “Köroğlu” adları ile piyasaya sürülmüştür. Bunlar;

“Mecnunum Leylamı Gördüm” adı ile “Kalan Müzik” tarafından piyasaya sürülen kasetin A yüzünde ‘Mühür Gözlüm’, ‘Mecnun'um Leylamı Gördüm’, ‘Sökün Ayı Geldi’, ‘Özkanoglu Bundan Sonra’, ‘Seni Kim Tanırdı’, ‘Sürmeli’, ‘Yayla Yaymayı’, ‘Şu Karşıkı Dağlar’ B yüzünde ise ‘Çiçek Dağı’, ‘Şu Sazıma Bir Düzen Ver’, ‘Dert Satıyorum’, ‘Ya Rab Senin Makamında’, ‘Bir Allah'ı Tanıyalım’, ‘Atatürk’, ‘Yüzün Görsem’, ‘Güzele Bakması Sevap Derler’, ‘Türkmen Kızı Bar Oynuyor’ türküleri yer almaktadır.

“Mühür Gözlüm” adı ile “Melodi Plak ve Ses Endüstrisi” tarafından piyasaya sürülen kasetin A yüzünde ‘Mühür Gözlüm’, ‘Şimdi Bir Nefes’, ‘Şimdi De Bir Güzelleme Dostlar’, ‘Dağlara Koşu Oldum’, ‘Askerdim’, ‘Özkanoglu Şimdiden Sonra Hemen Ağla’, ‘Sürmeli’ B yüzünde ise

‘Mecnunum Leylamı Gördüm’, ‘Şimdi Bir Güzelleme Daha’, ‘Şimdi Bir Uzun Hava’, ‘Seni Kim Tanırdı’, ‘Ben Olmasaydım’, ‘Kader Torbası’ türküleri yer almaktadır.

“Köroğlu” adı ile “Yavuz Burç Plak” tarafından piyasaya sürülen kasetin A yüzünde ‘Âşık Bir Kızla Konuşuyor’, ‘Aşk Benden Ben Aştan İstifa Ettim’, ‘Aşk Hakkında Bir Kanun Çıkardım’, ‘Ben Meylimi Üç Güzele Düşürdüm’, ‘Cumhuriyet Devletiyiz’ B yüzünde ise ‘Hatice'nin Mektubu’, ‘Köroğlu’, ‘Mektup Salmış Bir Kuş ile Yar Bana’, ‘Türk Bayrağı’, ‘Üyük Köyüne De Vardın Mı Turnam’ türküleri yer almaktadır.

Tüm bu bilgiler ışığında Âşık Ali İzzet Özkan’ın yayınlanan şiirleri, TRT ve Repertükül-Türküpedia repertuvarında yer alan türküleri ve bunun dışında kalan, kaset ve plakların incelenmesi sonucunda, notaya alınmayan eserlerinin olduğu görülmektedir. Yapılan tüm bu açıklamalar doğrultusunda çalışmanın alt problem soruları aşağıda belirtilmiştir:

✓ TRT repertuvarında yer almayan ve notaya alınmadığı tespit edilen Âşık Ali İzzet Özkan’a ait türkülerinin makam ve biçim özellikleri nasıldır?

✓ TRT repertuvarında yer almayan ve notaya alınmadığı tespit edilen Âşık Ali İzzet Özkan’a ait türkülerinin konu ve içerik özellikleri nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Türk halk müziği kültürü içerisinde önemli bir yere sahip olan âşık müziği ve bu müziğin önemli icracılarından biri olan Âşık Ali İzzet Özkan ile ilgili detaylı çalışmaların yapılmadığı görülmüştür. Bu nedenle çalışmada, Âşık Ali İzzet Özkan’ın icra ettiği ancak notaya alınmayan eserlerinin belirlenerek, notaya alınması, konu-içerik ve müzikal analizlerinin yapılması ve müzik camiasına kazandırılması amaçlanmaktadır.

YÖNTEM

Bu çalışmada, belirlenen konuya yönelik kaynak doküman incelemesi yapılarak, elde edilen veriler betimsel olarak içerik ve müzikal analiz yöntemleriyle yazıya geçirilmiştir. Kültür araştırmalarında, sosyal araştırmanın diğer yöntemlerinden farklı olarak olayları oluş biçimiyle yani betimsel olarak aktarma şekli benimsenmektedir (Saban ve Ersoy, 2017: 194). Bu yüzden çalışma nitel yöntem doğrultusunda betimsel bir araştırma olarak ele alınmıştır.

Bu çalışma nitel yöntem doğrultusunda yapılandırılan betimsel bir araştırmadır. Çalışma kapsamında Âşık Ali İzzet Özkan’ın biyografisi ve sanatçı kimliği ile ilgili verilerin elde

edilmesinde yararlanılan başlıca materyaller, sanatçı hakkında kaleme alınmış kitap ve makalelerdir. Bu bağlamda çalışmada literatür tarama tekniği kullanılmıştır. Karasar (2014), literatür tarama tekniğinin tanımına ve işlevine yönelik şu açıklamalarda bulunmaktadır:

“Tarama modelleri, geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır. Önemli olan, onu uygun bir biçimde ‘gözleyip’ belirleyebilmektir” (s. 77).

Âşık Ali İzzet Özkan’ın kaynak kişi olarak TRT Türk halk müziği arşivinde yer alan türkülerin notalarına Repertükül-Türküpedia (Repertuar Türküleri Külliyyatı-Türkü Ansiklopedisi) adlı internet veri tabanından ulaşılmıştır. Âşık Ali İzzet Özkan’a ait türkülerin mevcut notaları doküman analizi tekniği kullanılarak incelenmiştir.

Yıldırım ve Şimşek (2011) ise doküman inceleme tekniğinin nitel araştırmaya yönelik işlevinden şu şekilde bahsetmektedirler:

“*Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Nitel araştırmada doküman incelemesi tek başına bir veri toplama yöntemi olabileceği gibi diğer veri toplama yöntemleri ile birlikte de kullanılabilir*” (s. 187).

Âşık Ali İzzet Özkan’ın TRT repertuvarında yer almayan türküler, kendi icralarının video ve ses kayıtları üzerinden transkripsiyonları yapılmıştır. Notaya alınan eserlerin, konu içerik analizi ve müzikal açıdan analizleri yapılmıştır. Böylelikle Özkan’ın Âşık icra özelliklerini oluşturan konuların içerik ve müzikal unsurlar ortaya konulmuştur.

Büyüköztürk ve diğerleri (2019), içerik analizi yöntemini şu ifadelerle tanımlamaktadırlar:

“*İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir teknik olarak tanımlanır. Bir mesajın belli özelliklerinin objektif ve sistematik bir şekilde tanınmasına yönelik çıkarımların yapıldığı bir tekniktir*” (s. 259).

Türküler ayrıca form-biçim yapıları bakımından analiz edilmiştir. “*Form-Biçim: İncelenen eserin mısra ve terennüm kısımlarının usul ve ezgi yapısı bağlamında değerlendirilmesini ve ilgili eser hakkında mısra, terennüm, usul ve ezgi temelli taslak biçim şemasının tespit edilmesini ifade etmektedir*” (Bol ve Düzbaş, 2024: 377).

“Türkülerin biçim analizlerinde kullanılan sb saz bağlantılarını, b söz bağlantılarını, m ise şiirin her bir mısrasını ifade etmektedir. A, B, C vb. büyük harfler, türküde geçen farklı ezgi motiflerini, (1), (2) vb. parantez içinde verilen sayılar türkü içindeki motiflerin kaç ölçüyle icra edildiğini, mısralar yapılarını, .../1 ilgili mısranın birinci yarısını, .../2 şeklinde verilenlerse mısranın ikinci yarısını ifade etmektedir” (Demirçe Altıntaş, 2024: 640).

Türküler yukarıda belirtilen açıklamalar doğrultusunda incelenmiştir.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Bu çalışmanın evrenini Âşık Ali İzzet Özkan'a ait tüm türkülerini oluşturmaktadır.³ Âşık Ali İzzet Özkan'a ait TRT Repertuarı ve Repertükül-Türküpedia Repertuarı taranmış, kendisinin kaynak kişi olduğu türküler aşağıda tablolar halinde verilmiştir:

	TÜRKÜ ADI	TRT REPERTUVAR NO	MAKAM DİZİSİ
1	BU YIL BU DAĞLARIN KARI ERİMEZ	477	Hüseyni
2	ÇAMLİBEL'E SÜREYDİM YOLUNU	544	Muhayyerkürdi
3	MÜHÜR GÖZLÜM SENİ ELDEN	4562	Hüseyni
4	NEREDEN GELİŞİN BÖYLE	5298	Hüseyni
5	TÜRKMEN KIZI BAR OYNUYOR	748	Karcığar
6	YÖRÜ BİRE ÇİÇEKDAĞI	1	Karcığar

Tablo 2. TRT Repertuarında Kaynak Kişi Olarak Yer Aldığı Kırık Hava Türküler.

	TÜRKÜ ADI	TRT REPERTUVAR NO	MAKAM DİZİSİ
1	KADER TORBASINA ELİMİ ATTIM	654	Hüseyni
2	SEFİL BAYKUŞ NE GEZERSİN BU YERDE	336	Hüseyni
3	SÖKÜN AYI GELDİ ÇİĞDEMLER BİTTİ	345	Gülizar

Tablo 3. TRT Repertuarında Kaynak Kişi Olarak Yer Aldığı Uzun Hava Türküler.

REPERTUVAR DIŞI	TÜRKÜ ADI	TRT REPERTUVAR NO	MAKAM DİZİSİ
1	ŞU SAZIMA BİR DÜZEN VER	64	Hüseyni

Tablo 4. Repertükül-Türküpedia'da Repertuar Dışı Kaynak Kişi Olarak Yer Aldığı Kırık Hava Türküler.

Çalışmanın örneklemini; TRT ve Repertükül-Türküpedia Repertuarında yer almayan, plak ve albümlerinden seçilen 7 eser oluşturmaktadır. Bu eserler dijital platformda en çok dinlenen eserler olması sebebi ile tercih edilmiştir. Eserler notaya alınmış ve biçim yapıları açılarından müzikal analize tâbi tutulmuştur. Örneklemi oluşturan; Âşık Ali İzzet Özkan'a ait eserler aşağıda tablo halinde verilmiştir:

NOTAYA ALINAN TÜRKÜLER	TÜRKÜ ADI	MAKAM DİZİSİ
1	AŞK HAKKINDA BİR KANUN ÇIKARDIM	Muhayyer
2	BİR ALLAH'I TANIYALIM	Uşşak
3	BİR GÜZELİN HASRETİNDEN AHINDAN	Gerdaniye
4	CUMHURİYET DEVLETİYİZ	Uşşak
5	DERT SATIYOM	Gerdaniye
6	SENİ KİM TANIRDI	Gerdaniye
7	YÜZÜN GÖRSEM	Gerdaniye

Tablo 5. Araştırmanın Örneklemi Oluşturan Türküler.

³ Örneklemi oluşturan ve notaya alınan türküllere makalenin sonunda yer verilmiştir.

Verilerin Analizi

Bu çalışmanın verileri dijital platformlarda yer alan ve örneklem olarak alınan Âşık Ali İzzet Özkan'a ait en çok dinlenen 7 adet türküden elde edilmiştir. Belirlenen 7 türkü form-biçim yapıları bağlamında analiz edilmiş ve bulgular kısmında ayrıntılı olarak yazılmıştır.

BULGULAR ve YORUMLAR

Birinci Alt Probleme Ait Bulgular

“TRT repertuarında yer almayan ve notaya alınmadığı tespit edilen Âşık Ali İzzet Özkan'a ait türkülerinin makam ve biçim özellikleri nasıldır?” birinci alt problemine ait bulgular aşağıdaki gibidir.

Türkülerin Makam ve Biçim Analizi

“Aşk Hakkında Bir Kanun Çıkardım”

Makam Dizisi: Muhayyer makamının özelliklerini göstermektedir.

Donanımı: Si bemol1, Fa diyez1 perdeleri bulunmaktadır.

Karar Sesi (Durak): La (Dügâh)

Güçlüsü: İlk mertebe güçlüsü La (Muhayyer) perdesi, ikinci güçlüsü Mi (Hüseyni) üçüncü güçlüsü Re (Neva) perdesidir.

Yedeni: -

Seyri: İnici

Ses Genişliği: Fa diyez (Irak)-Do (Tiz Çargâh), 12 ses

Biçim Yapısı:

A sb (8)	A
B 1.m (4)	B
C 2.m (4)	C
C/2 3.m (2) x 2	
C/2 4.m/1 (2)	
D 4.m/2 (2) + Sb (1)	D

Türkü yapısına göre; dört dizeden oluşan kavuştaksız bir türküdür. Türkü, A+B+C+D biçim yapısına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu düzen her kıtada aynı kalırken, her bölümün kendine özgü bir biçimi olması, türkülerin ezgi çeşitliliğini artıran önemli bir özellik olarak görülmektedir. Bu sayede her bölüm, farklı bir müzikal kimlik taşıyarak türkünün zenginliğini göstermektedir.

“Bir Allah'ı Tanıyalım”

Makam Dizisi: Uşşak makamının özelliklerini göstermektedir.

Donanımı: Si bemol1 perdesi bulunmaktadır.

Karar Sesi (Durak): La (Dügâh)

Güçlüsü: Re (Neva)

Yedeni: -

Seyri: İnici

Ses Genişliği: Sol (Rast)-Re (Neva), 5 ses

Biçim Yapısı:

A sb (11) + B sb (5)	A
C 1.m (2) x 2	B
D 2.m (2) + E b (4)	C
F 3.m (2) x 2	D
G 4.m (2) + E b (4) + B sb (4)	E

Türkü yapısına göre; dört dizeden oluşan kavuştaksız bir türküdür. Türkü, A+B+C+D+E biçim yapısına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu düzen her kıtada aynı kalırken, her bölümün kendine özgü bir biçimi olması, türkülerin ezgi çeşitliliğini artıran önemli bir özellik olarak görülmektedir. Bu sayede her bölüm, farklı bir müzikal kimlik taşıyarak türkünün zenginliğini göstermektedir.

“Bir Güzelin Hasretinden Ahından”

Makam Dizisi: Gerdaniye makamının özelliklerini göstermektedir.

Donanımı: Si bemol1, Fa diyez1 perdeleri bulunmaktadır.

Karar Sesi (Durak): La (Dügâh)

Güçlüsü: İlk mertebe güçlüsü Sol (Gerdaniye) perdesi, ikinci güçlüsü Re (neva) perdesidir.

Yedeni: -

Seyri: İnici

Ses Genişliği: La (Dügâh)-Sol (Gerdaniye), 7 ses

Biçim Yapısı:

A sb (4)	A
B 1.m (4)	B
C 2.m (5) + D b (2) + E sb (2)	C
F 3.m (4)	D
G 4.m (6)	E

Türkü yapısına göre; dört dizeden oluşan kavuşaksız bir türküdür. Türkü yapısına göre; dört dizeden oluşan kavuşaksız bir türküdür. Türkü, A+B+C+D+E biçim yapısına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu düzen her kıtada aynı kalırken, her bölümün kendine özgü bir biçimi olması, türkülerin ezgi çeşitliliğini artıran önemli bir özellik olarak görülmektedir. Bu sayede her bölüm, farklı bir müzikal kimlik taşıyarak türkünün zenginliğini göstermektedir.

“Cumhuriyet Devletiyiz”

Makam Dizisi: Uşşak makamının özelliklerini göstermektedir.

Donanımı: Si bemol1 perdesi bulunmaktadır.

Karar Sesi (Durak): La (Dügâh)

Güçlüsü: Re (Neva)

Yedeni: Sol (Rast)

Seyri: İnici

Ses Genişliği: Sol (Rast)-Fa (Acem), 7 ses

Biçim Yapısı:

A sb (5) x 2	A
B 1.m (4)	B
C 2.m (4) + D sb (2)	C
B 3.m (4)	B
C 4.m (4)	C

Türkü yapısına göre; dört dizeden oluşan kavuşaksız bir türküdür. Türkü yapısına göre; dört dizeden oluşan kavuşaksız bir türküdür. Türkü, A+B+C+B+C biçim yapısına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu düzen her kıtada değişmeden tekrar etmektedir. Özellikle üçüncü ve dördüncü mısralarda, ilk ve ikinci mısraların ezgilerine geri dönüldüğü görülmüştür. Bu durum, türkünün hem yapısal bütünlüğünü koruduğunu hem de dinleyiciye tanıdık ezgilerle bir dönüş hissi uyandırmaktadır.

“Dert Satıyom”

Makam Dizisi: Gerdaniye makamının özelliklerini göstermektedir.

Donanımı: Si bemol1, Fa diyez1 perdeleri bulunmaktadır.

Karar Sesi (Durak): La (Dügâh)

Güçlüsü: Re (Neva)

Yedeni: Yok

Seyri: İnici

Ses Genişliği: La (Dügâh)-Sol (Gerdaniye), 7 ses

Biçim Yapısı:

A sb (6)	A
B 1.m (4)	B
C 2.m (5) + D 2m/2 (3)	C
B 3.m (4)	B
C 4.m (5) + D 4m/2 (3)	C

Türkü yapısına göre; dört dizeden oluşan kavuşaksız bir türküdür. Türkü, A+B+C+B+C biçim yapısına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu düzen her kıtada değişmeden tekrar etmektedir. Özellikle üçüncü ve dördüncü mısralarda, ilk ve ikinci mısraların ezgilerine geri dönüldüğü görülmüştür. Bu durum, türkünün hem yapısal bütünlüğünü koruduğunu hem de dinleyiciye tanıdık ezgilerle bir dönüş hissi uyandırmaktadır.

“Seni Kim Tanırdı”

Makam Dizisi: Gerdaniye makamının özelliklerini göstermektedir.

Donanımı: Si bemol1, Fa diyez1 perdeleri bulunmaktadır.

Karar Sesi (Durak): La (Dügâh)

Güçlüsü: İlk mertebe güçlüsü Mi (Hüseyini) perdesi, ikinci güçlüsü Do (Çargâh) üçüncü güçlüsü Re (Reva) perdesidir.

Yedeni: -

Seyri: İnici

Ses Genişliği: La (Dügâh)-Sol (Gerdaniye), 7 ses

Biçim Yapısı:

A sb (3) + B sb (8)	A
C 1.m (4)	B
D 2.m (4) + B sb (8)	C
C 3.m (4)	B
D 4.m (4)	C

Türkü yapısına göre; dört dizeden oluşan kavuşaksız bir türküdür. Türkü, A+B+C+B+C biçim yapısına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu düzen her kıtada değişmeden tekrar etmektedir. Özellikle üçüncü ve dördüncü mısralarda, ilk ve ikinci mısraların ezgilerine geri dönüldüğü görülmüştür. Bu durum, türkünün hem yapısal bütünlüğünü koruduğunu hem de dinleyiciye tanıdık ezgilerle bir dönüş hissi uyandırmaktadır.

“Yüzün Görsem”

Makam Dizisi: Gerdaniye makamının özelliklerini göstermektedir.

Donanımı: Si bemoll, Fa diyez1 perdeleri bulunmaktadır.

Karar Sesi (Durak): La (Dügâh)

Güçlüsü: İlk mertebe güçlüsü Mi (Hüseyni) perdesi, ikinci güçlüsü Do (Çargâh) üçüncü güçlüsü Re (Reva) perdesidir.

Yedeni: -

Seyri: İnici

Ses Genişliği: La (Dügâh)-Sol (Gerdaniye), 7 ses

Biçim Yapısı:

A sb (5)	A
B 1.m (4)	B
C 2.m (4) x 2 + D sb (10)	C
B 3.m (4)	B
C 4.m (4) x 2	C

Türkü yapısına göre; iki dizeden oluşan kavuştaksız bir türküdür. Türkü, A+B+C+B+C biçim yapısına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu düzen her kıtada değişmeden tekrar etmektedir. Özellikle üçüncü ve dördüncü mısralarda, ilk ve ikinci mısraların ezgilerine geri dönüldüğü görülmüştür. Bu durum, türkünün hem yapısal bütünlüğünü korumakta hem de dinleyiciye tanıdık ezgilerle bir dönüş hissi yaratmaktadır. Eser ayrıca “Seni kim tanırdı” türküsü ile melodi bakımından aynı ancak sözler bakımından da farklılık göstermektedir. Âşıklarda usta malı eserlerin bu tür benzer melodiler ile sözlerin üzerine döşenmesi sıklıkla karşılaşılan bir durumdur.

Ayrıca Âşık Ali İzzet’e ait türküler incelendiğinde aşağıdaki bulgulara da ulaşılmıştır.

- Âşık Ali İzzet’e ait olan ‘Özkanoglu bundan sonra’ adlı türkünün melodisi ile Âşık Veysel’e ait olan ‘Güzelliğin on par’etmez’ türküsünün melodilerinin aynı olduğu ancak sözlerinin farklı olduğu tespit edilmiştir.

- Yine Âşık Ali İzzet’e ait olan ellere ‘Güzele bakması sevap derler’ adlı türkünün melodisi ile Âşık Veysel’e ait olan “Kul olayım kalem tutan ellere” türküsünün melodilerinin aynı olduğu ancak sözlerinin farklı olduğu tespit edilmiştir.

İkinci Alt Probleme Ait Bulgular

“TRT repertuarında yer almayan ve notaya alınmadığı tespit edilen Âşık Ali İzzet Özkan’a ait türkülerinin konu ve içerik özellikleri nelerdir?” ikinci alt problemine ait bulgular aşağıdaki gibidir.

“Aşk Hakkında Bir Kanun Çıkardım”

Bu türkü de Âşık Ali İzzet Özkan aşk ile ilgili kendi düşüncelerini belirterek bir kanuna benzetmektedir. Türkünün sözlerinde aşka hükmetme, kendi kurallarını koyma ve aşka yön verme isteğini dile getirmektedir. Ayrıca “güzel ile yola giden yorulmaz”, “güzel seven kuldan günah sorulmaz” dizelerinde aşk anlayışına da değinerek; aşkın evrensel bir duygu olduğunu, güzelliğin aşk için önemli olduğunu vurgulamaktadır. “çirkine çok bakma miden bulanır”, “çirkinin yanında can çıkarırım” dizeleri ile de tam zıttı olarak çirkinliğe tahammül edemediğini belirtmektedir.

“güzelin sözleri beş vakit namaz”, “güzeller kıbledir güzeller hicaz” dizeleri ise; tasavvufi ve dini terimleri de içinde barındırmaktadır. Beşerî aşkın ilahi aşka bir basamak olabileceğinden bahsederken aşkın, adeta bir ibadet olduğunu da söylemektedir. Son dörtlükte Âşık Ali İzzet kendi mahlasını kullanarak şiiri imzalamıştır.

“Bir Allah'ı Tanıyalım”

Bu türkü, Âşık Ali İzzet Özkan’ın “bir Allah'ı tanıyalım” dizesinde görüldüğü üzere Allah'ı tanıma ve anlama çabası üzerinedir. Allah'ın birliği (tevhid) inancına vurgu yaparak, insanları Yaradan'ı anlamaya davet etmektedir. “ıssız dünyayı doldurdu” dizesiyle Allah'ın yaratma ve var etme kudretini vurgulamaktadır. Ayrıca “Musa Tevrat'a hak dedi”, “firavun aslı yok dedi”, “sonra gelen Kur'an nedir” gibi dizelerle türküde çeşitli peygamberlere ve kutsal kitaplara atıflar da yapılmaktadır.

“ayrı gayrı bu din nedir”, “bu kafir (gavur) Müslüman nedir” dizelerinde ise; dinler ve inançlar arasındaki ayrılıkların derinliğini sorgulamaktadır. Yine son dörtlükte Âşık Ali İzzet kendi mahlasını kullanarak şiiri imzalamıştır.

“Bir Güzelin Hasretinden Ahından”

Âşık Ali İzzet Özkan bu türküsünde, aşk ve ayrılık acısı temalarını işlemektedir. Âşık geleneğinde sıkça işlenen bu temalar, aşığın kişisel deneyimleri ve duygusal yoğunluğu üzerinden aktarılmaktadır. Türküde sevgiliye duyulan özlemi “bir güzelin hasretinden ahından”, “alıştı her yanımdı yandı ha yandı” dizeleri ile belirgin bir şekilde görülmektedir. Aynı zamanda “görmeyeli bu yüzlerin ahından”, “cesetteki canım yandı ha yandı” dizeleriyle de aşkın insanı fiziksel ve ruhsal anlamda da bir yıkıntıya uğrattığını belirtmektedir. Yine son dörtlükte Âşık Ali İzzet kendi mahlasını kullanarak şiiri imzalamıştır.

“Cumhuriyet Devletiyiz”

Bu türkü, Cumhuriyet’i, Türk milletinin gücünü ve vatanseverliği konularını işleyen, milliyetçi ve coşkulu bir marş niteliği taşımaktadır. Âşık Ali İzzet Özkan, ulusal değerleri ve birliği vurgulayarak düşmanlara da meydan okumaktadır. Bu unsurların tümü türkünün adında "Cumhuriyet devletiyiz" dizesi ile mevcuttur. Özkan; millî birlik ve beraberliğin gücünü "bize düşman mı dayanır" ve "koca bir Türk milletiyeiz" dizeleri ile çarpıcı bir şekilde göstermektedir. "bize düşman mı dayanır" dizesi ise; düşmana karşı birlik ve beraberlik içinde duran bu milletin meydan okuması niteliğindedir. Türkünün ikinci kıtasında ise Cumhuriyet’in kuruluşuna atıf yaparak, Türklerin yaşadığı büyük değişimden bahsetmektedir. Yine son dörtlükte Âşık Ali İzzet kendi mahlasını kullanarak şiiri imzalamıştır.

“Dert Satıyom”

Bu türkü, dert, keder, acı ve yalnızlık temalarının işlendiği ve Âşık Ali İzzet’in yaşadığı çektiği dertleri "satma" eylemiyle ifade ettiği mecazi dilin kullanıldığı bir türküdür. Türkü de Özkan’ın biriktirdiği dertlerini satmaya çalışması teması işlenmektedir. "bir dertsiz baş bulamadım kullarda" dizesi, aşığın yalnız olduğunu ve paylaşmak için kimseyi bulamadığını ancak kendisi gibi dertli olanları da unutmuyarak yanına gelirler ise onlarla acılarını paylaşacağını da ifade etmektedir. Yine son dörtlükte Âşık Ali İzzet kendi mahlasını kullanarak şiiri imzalamıştır.

“Seni Kim Tanırdı”

Türkünün sözleri ilk okunduğunda bir aşığa yazılmış hissi uyandırır da aslında bu türküde Âşık Ali İzzet Özkan Allah sevgisini, O’nun büyüklüğünü, evrendeki tecellilerini ve Peygamber’in yüceliğini tasavvufi bir dille ele almaktadır. Âşık Ali İzzet Özkan, "seni kim tanırdı biz olmasaydık/güzeller güzeli mühür gözlü yar" dizeleri ile güzelliğin asıl kaynağının yaradan olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca “gece Al’İzzet’e hilal olursun/gündüz Al’İzzet’e zülal olursun/Al’İzzet kuluna celal olursun/akıl ermez sırlarına gizli yar" dizeleri de bu ifadeyi destekler niteliktedir. Yine son dörtlükte Âşık Ali İzzet kendi mahlasını kullanarak şiiri imzalamıştır.

“Yüzün Görsem”

Türküde; sevda ve hayranlık teması taşıyan, âşık geleneğinin temel unsurlarından olan ilahi ve beşerî aşkın girift ilişkisi anlatılmaktadır. Sevgiliye duyulan aşk ve hayranlık yanında kendisinin güzelliği "gerçeklerden güzelsin" ve "masum-u pak'lardan güzelsin" dizelerinde belirgin olarak

görülmektedir. Müslüman âlemi için önemli sayılan Miraç hadisesine “yüzün görsem miraç ettim sanırım” dizeleri ile atıf yaparak kendisi için, sevgilinin yüzünü görmenin ne denli ulvi bir deneyim olduğunu anlatmaktadır. "çarkıfeleklerden güzelsin güzel" ifadesi ise sevgilinin güzelliğinin doğadaki çiçeklerden daha güzel olduğunu belirtmektedir. Âşık Ali İzzet "A deli yar şevketli yar nazlı yar/Âşık Al'İzzete güler bahtı yar" dizeleri ile kendi mahlasını kullanarak şiiri imzalamıştır.

SONUÇLAR

Birinci Alt Probleme Ait Sonuçlar

“TRT repertuarında yer almayan ve notaya alınmadığı tespit edilen Âşık Ali İzzet Özkan’a ait türkülerinin makam ve biçim özellikleri nasıldır?” birinci alt problemine ait sonuçlar aşağıdaki gibidir.

Aşağıdaki tabloda, Âşık Ali İzzet Özkan tarafından seslendirilen ve notaya alınmayan 7 türkünün müzikal açıdan detaylı incelemesi yer almaktadır. Her bir türkü; ses genişliği, makamsal nitelikleri, biçimsel kurgusu ve ritmik yapı bakımından titizlikle değerlendirilmiştir.

Türkü İsmi	Biçim Yapısı	Ritmik Yapı	Makam Diz.	Ses Gen.
AŞK HAKKINDA BİR KANUN ÇIKARDIM	A+B+C+D	7/8	Muhayyer	12 ses
BİR ALLAH'I TANIYALIM	A+B+C+D+E	2/4+3/4	Uşşak	5 ses
BİR GÜZELİN HASRETİNDEN AHINDAN	A+B+C+D+E	5/8	Gerdaniye	7 ses
CUMHURİYET DEVLETİYİZ	A+B+C+B+C	2/4	Uşşak	7 ses
DERT SATIYOM	A+B+C+B+C	5/8	Gerdaniye	7 ses
SENİ KİM TANIRDI	A+B+C+B+C	2/4+3/4	Gerdaniye	7 ses
YÜZÜN GÖRSEM	A+B+C+B+C	2/4	Gerdaniye	7 ses

Tablo 6. Örneklem Olarak Alınan Türkülerin Biçim Yapısı, Ritmik Yapı, Makam Dizisi ve Ses Genişlikleri.

Âşık Ali İzzet Özkan’ın incelenen 7 türküsünde

- Ses genişliği olarak çoğunlukla 7 ses aralığını türkülerinde kullandığı,
- Gerdaniye makam dizisini tercih ettiği,
- 2/4'lük ritmik yapıları tercih ettiği,
- A+B+C+B+C biçim yapısını türkülerinde kullandığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

İkinci Alt Probleme Ait Sonuçlar

“TRT repertuarında yer almayan ve notaya alınmadığı tespit edilen Âşık Ali İzzet Özkan’a ait türkülerinin konu ve içerik özellikleri nelerdir?” ikinci alt problemine ait sonuçlar aşağıdaki gibidir.

"Aşk hakkında bir kanun çıkardım" türküsünde aşkın; cesur bir dille ele alındığı, güzelliği yücelten bir ifade kullanıldığı ve türkünün sözlerinin içeriğinin analizi sonucunda da aşk ve güzellik temalarının işlendiği tespit edilmiştir.

"Bir Allah'ı tanıyalım" türküsünde, Allah'ın birliğini, yaratma gücünü, peygamberler ve kutsal kitapları, insanlar ve inançlar arasındaki ayrımların anlatıldığı, dini ve tasavvufi bir düşüncenin dile getirildiği ve türkünün sözlerinin içeriğinin analizi sonucunda da din ve tasavvuf temalarının işlendiği tespit edilmiştir.

"Bir güzelin hasretinden ahından" türküsünde, âşık geleneğinin farklı bir yönü olan melankolik yönünün yansıtıldığı, aşkın yakıcı etkilerinin, özlemin, sadakatin ve bu yolda çekilen çilelerin dile getirildiği ve türkünün sözlerinin içeriğinin analizi sonucunda da aşk, ayrılık ve acı temalarının işlendiği tespit edilmiştir.

"Cumhuriyet devletiyiz" türküsünde, Cumhuriyet'in getirdiklerinin ve Türk milletinin bağımsızlık ruhunun, düşmanlara karşı millî birlik ve beraberlik hislerinin coşkulu bir şekilde anlatıldığı ve türkünün sözlerinin içeriğinin analizi sonucunda da milli birlik ve beraberlik temalarının işlendiği tespit edilmiştir.

"Dert satıyom" türküsünde, derdin, kederin, yalnızlığın, hayatın getirdiği acıların mecazi bir şekilde aktarıldığı ve türkünün sözlerinin içeriğinin analizi sonucunda da aşk, ayrılık ve acı temalarının işlendiği tespit edilmiştir.

"Seni kim tanırdı" türküsünde, ilahi aşkın büyüklüğünün, Allah'ın tecellilerinin, mutlak güzelliğinin ve kudretinin anlatıldığı ve türkünün sözlerinin içeriğinin analizi sonucunda da din ve tasavvuf temalarının işlendiği tespit edilmiştir.

"Yüzün görsem" türküsünün, Âşık Ali İzzet Özkan'ın güçlü kelime hazinesi ve manevi değerler ile sevgiliye duyulan ilahi aşkın ve hayranlığın işlendiği ve türkünün sözlerinin içeriğinin analizi sonucunda da aşk ve güzellik temalarının işlendiği tespit edilmiştir.

Aşağıdaki tabloda, Âşık Ali İzzet Özkan tarafından seslendirilen ve notaya alınmayan 7 türkünün konu ve içeriklerinin detaylı incelemesi yer almaktadır. Her türkü; konu ve sözlerin içerikleri bakımından titizlikle değerlendirilmiştir.

Bulgular	Türkü Adları
Aşk/Güzellik	Aşk hakkında bir kanun çıkardım Yüzün görsem
Aşk/Ayrılık/Acı	Bir güzelin hasretinden ahından Dert satıyom
Din/Tasavvuf	Bir Allah'ı tanıyalım Seni kim tanırdı
Millî Birlik ve Beraberlik	Cumhuriyet devletiyiz

Tablo 7. Örneklem Olarak Alınan Türkülerin Konu İçerikleri.

Sonuç olarak incelenen 7 türkünün, ikişer tanesinin aşk/güzellik, aşk/ayrılık/acı, din/tasavvuf konularını birinin ise millî birlik ve beraberlik konularını içerdikleri tespit edilmiştir.

Ayrıca; notaya alınan türkülerinin tümünün kavuştaksız türküler olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan doküman incelemesi ve taramalar sonucunda Âşık Ali İzzet Özkan'ın farklı şirketlerden 3 plak ve 3 kaset çıkardığı tespit edilmiştir.

KAYNAKLAR

Artun, E. (2012). *Âşıklık geleneği ve âşık edebiyatı*. Adana: Karahan Yayınları.

Aslan, E. (2000). Âşık Şenlik'in hikâyelerinin konularının kaynakları. *Âşık Şenlik Sempozyumu Bildirileri*. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Bol, Y., & Düzbaşı, M. (2024). Zencir usûlünde ve beste formundaki eserlerin inşâ rükünleri. *Yegah Müzikoloji Dergisi*, 7(3), 369-392. <https://doi.org/10.51576/ymd.1539546>

Büyükyıldız, Z. H. (2009). *Türk halk müziği*. İstanbul: Papatya Yayıncılık.

Çınar, S. (2008). *Yirminci yüzyılın ikinci yarısında Türkiye'de kadın âşıklar*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Demirçe Altıntaş, P. (2024). İşlevselcilik bağlamında âşık veysel'in türküleri ve müzikal analizleri. *Yegah Müzikoloji Dergisi*. 7(4), 632-665. <https://doi.org/10.51576/ymd.1560216>

Deniz, Ü. (2018). Rauf yektâ bey'in Türk halk müziği hakkındaki görüşleri, *The Journal of Academic Social Science Studies, International Journal of Social Science*, Sayı: 71: (249-276)

Doğan, C. (2023). TRT sanatçısı Osman Özdenkçi'nin müzikal yönü üzerine bir inceleme. *Sahne ve Müzik*, 9(17), 264-287.

Dolar, M. (2013). *Sahibinin sesi psikanaliz ve ses*. (Çev. B. E. AKSOY). İstanbul: Metis Yayınları. (Orijinal Yayın Tarihi, 2003)

Duygulu, M. (2014). *Türk halk müziği sözlüğü*. İstanbul: Pan Yayıncılık.

Kurubaş, B. (2024). Geçmişten günümüze âşıklık geleneği ve Erzurum'da yetişen son dönem âşıklarının ürettiği eserler. *İSTEM*, (43), 31-54.

Özarslan, M. (2016). Türk halk müziği veya Türk sanat müziği. *Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili, Kültürü ve Tarihi*, 111-120.

Özdemir, E. (2020). Âşıklık geleneği, âşık müziği ve Alevilik, *Uluslararası Halkbilim Araştırmaları Dergisi*, 3(4), (194-215)

- Poe, M. (2019). *İletişim tarihi konuşmanın evriminden internete medya ve Toplum*. (2. Baskı). (Çev. U. Y. Kara.) İstanbul: Isık Yayınları.
- Saban, A., Ersoy, A. (2017) *Eğitimde nitel araştırma desenleri (2. Baskı)*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Sümbüllü, H. T. (2006). *Türkiye’de ayak kavramının geleneksel Türk halk müziği kaynağında ne ölçüde kullanıldığının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şenel, S. (2007). *Kastamonu’da âşık fasılları: türler, çeşitler, çeşitlemeler* (Vol. 12). Kastamonu Valiliği.
- Uludağ, E., & İlgar, K. (2024). Bilecik türkülerinin müzikal ve edebi açıdan incelenmesi. *Online Journal of Music Sciences*, 9(2), 647-665. <https://doi.org/10.31811/ojomus.1569048>
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (10. bs.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EXTENDED ABSTRACT

The defining trait that distinguishes humans from other living beings is thinking. The most important element that enables people to share their thoughts, express themselves, and communicate with each other is speech. Speech requires sound, and sound is an auxiliary tool that helps express thoughts. Sound, which makes what is to be conveyed meaningful, played an important role until the invention of writing. In this sense, speech plays an important role in the formation of oral culture. Communication, which begins with speech and facilitates the transfer of feelings and thoughts between people, is important in this sense as it enables the formation of oral culture and, consequently, traditions. Tradition can be defined as cultural remnants that have been passed down from the past to the present and can be shaped according to the requirements of the era. Traditions are formed by behavioral patterns within the culture in which they exist. These behavioral patterns vary according to cultural environments and maintain their continuity through various repetitions. The âşiks within the bardic tradition have also passed down these behavioral patterns from generation to generation. This study focuses on Âşık Ali İzzet Özkan, one of the important bards of Anatolia, and his songs. Âşık Ali İzzet Özkan, one of the important representatives of Turkish folk music and the tradition of âşık, was born in 1902 in the village of Höyük, located in the Şarkışla district of Sivas. His mother's name was Kamer, and his father's name was Musa Ağa. His ancestors included âşık who were representatives of the tradition of âşık. His father's grandfather, Palabıyık Mustafa, and his mother's relative, İğdecik-born Âşık Veli, are

among the region's prominent âşiks. The Emlek region, which includes the village of Höyük, is known as an area where many âşık poets have grown up. Among these âşık poets are Âşık Agahi from the village of Kılıççı, Âşık Hüseyin Gürsoy from the village of Sarıkaya, Kemter Baba from the village of Kale, and Âşık Veysel Şatıroğlu from the village of Sivrialan. Âşık Sabri and Âşık Ali, who lived near the home of Âşık Ali İzzet Özkan and shared the same environment, were instrumental in introducing him to the saz and poetry at a young age. Âşık Ali İzzet Özkan, who worked as a farmer, began traveling from village to village in the winter months starting in 1924, reciting poems with his saz. In the same year, he entered the Hacı Bektaş Dergâh and took the pen name “İzzetî.” In 1940, his trip to Ankara with his friend Âşık Hüseyin Gürsoy was a turning point in his life. He gave concerts in community centers and traveled with Âşık Veysel to teach saz at village institutes. He lived a nomadic life for many years and wrote hundreds of poems. In some of his poems, the influence of Âşık Veysel can be seen. He began to gain recognition in the literary world when some of his poems were published in the *Ülkü* magazine. Thirteen books of his own poems have been published. He gained fame with his records featuring songs such as “Mecnunum Leylamı Gördüm,” “Şu Sazıma Düzen Ver,” and especially “Mühür Gözlüm.” Thanks to these records, he reached a wide audience. He passed away on October 10, 1981, in the shanty town where he lived in Dikmen, Ankara. A review of the literature revealed that there is no direct study on the life of Âşık Ali İzzet Özkan and the folk songs he performed. This study is therefore of great importance. It has been observed that there are no detailed studies on âşık music, which holds an important place in Turkish folk music culture, and on Âşık Ali İzzet Özkan, one of the important performers of this music. For this reason, this study aims to identify the works performed by Âşık Ali İzzet Özkan that have not been transcribed, transcribe them, conduct subject-content and musical analyses, and contribute them to the music community. In this study, source documents related to the topic were examined, and the data obtained were transcribed using descriptive content and musical analysis methods. The main materials used to obtain data on the biography and artistic identity of Âşık Ali İzzet Özkan in this study are books and articles written about the artist. In this context, the literature review technique was used in this study. The folk songs were also analyzed in terms of their form and structure. While the universe of this study consists of all works belonging to Âşık Ali İzzet Özkan, the sample consists of seven works that are not included in the TRT repertoire and have not been transcribed.

As a result, in the seven songs examined by Âşık Ali İzzet Özkan,

the vocal range is mostly within seven notes,

- He mostly uses the 7 note range in his folk songs,
- He mostly prefers the Gerdaniye makam,
- He prefers the 2/4 rhythm structures,
- He mostly uses the A+B+C+B+C rhythm structure in his folk songs,
- It was concluded that - two of them had themes and content such as love/beauty,
- two had themes and content such as love/separation/pain,
- two had themes and content such as religion/mysticism,
- one had themes and content such as national unity and solidarity.

Furthermore, it was determined that all of the notated folk songs were unrelated folk songs.

Based on the document analysis and archival research, it was determined that Âşık Ali İzzet Özkan released three records and three cassettes from different labels.

EKLER

AŞK HAKKINDA BİR KANUN ÇIKARDIM

Kaynak Kişi: Âşık Ali İzzet ÖZKAN

Notaya Alan: Erdal ULUDAĞ

Ya bir kı____ ral ol sam____ SAZ____ ya bir hü küm dar____ SAZ____

Aşk hak kın da bir ka____ SAZ____ nun çı ka rır____ i dim____ SAZ____

Kim ki mi se____ vi____ yor sa____ SAZ____

ve ri rim o____ na____ SAZ____ Bu gö zel a____ de ti de____ ley li ley____ li ley____

ben____ çı ka____ rı____ rım____ ben____ çı ka____ rı____ rım____ SAZ____

Ya bir kıral olsam ya bir hükümdar
Aşk hakkında bir kanun çıkarırım
Kim kimi seviyorsa veririm ona
Bu güzel adeti de ben çıkarırım

Güzel ile yola giden yorulmaz
Güzel seven kuldân günah sorulmaz
Çirkin altın saray olsa girilmez
Güzeller yurduna kon çıkarırım

Çirkinde Secd'etmem Peygamber olsa
Sardırmam yaramı şifakar olsa
Adı güzel Allah bana yar olsa
Bana göre de bir din çıkarırım

Güzeller düşünde iman sulanır
Çirkinde çok bakma miden bulanır
Güzelin yanında can tazelenir
Çirkinin yanında can çıkarırım

Güzelin sözleri beş vakit namaz
Güzeller kıbledir güzeller Hicaz
Al'İzzet gerdana kılarken niyaz
Korkarım suç işler kan çıkarırım

BİR ALLAH'I TANIYALIM

Kaynak Kişi: Âşık Ali İzzet ÖZKAN
Notaya Alan: Erdal ULUDAĞ

Bir Al la hı ta nı ya lım

Ay rı gay rı bu din ne dir dost dost dost dost

SAZ Sen lik ben li gi ni de lim

Bu kav ga dö güs kin ne dir dost dost dost dost

Bir Allah'ı tanıyalım
Ayrı gayrı bu din nedir
Senlik benliği n'idelim
Bu kavga döğüş kin nedir

İssız dünyayı doldurdu
Kendini kula bildirdi
Kabil Habil'i öldürdü
Orta yerdeki kan nedir

Musa Tevrat'a hak dedi
Firavun aslı yok dedi
İsa İncil'e bak dedi
Sonra gelen Kur'an nedir

Al'İzzet batın ilmine
Neden (Nedir) Cebraîl'Emin'e
İnan Rabbülalemin'e
Bu kafir (gavur) müslüman nedir

BİR GÜZELİN HASRETİNDEN AHINDAN

Kaynak Kişi: Âşık Ali İzzet ÖZKAN
Notaya Alan: Erdal ULUDAĞ

SAZ _____

Bir gü ze _____ lin _____ has _____ re tin _____ den a _____ hin _____ den SAZ _____

A lış _____ tı _____ her ya nım _____ yan dı _____ ha _____ yan _____ dı _____ SAZ _____

yan _____ dı _____ ha _____ yan dı SAZ _____

Gör mi ye _____ li bu _____ yüz _____ le rin _____ a hın _____ dan _____ Ce set te _____ ki _____

ca _____ nım SAZ _____ yan _____ dı _____ ha _____ yan dı _____

Bir güzelin hasretinden ahından
Alıştı her yanım yandı ha yandı
Görmeyeli bu yüzlerin ahından
Cesetteki canım yandı ha yandı

Gönül benim gibi vallahi dönmez
Sarı bilir her çiçeğe tünemez
Yedi derya coşılense söyünmez
Damarda kanlarım yandı ha yandı

Al'İzzeti Kerem gibi yandım ben
Dağlar bekçisi Mecnun'a döndüm ben
Gam gasavet katerine bindim ben
Yollarım çileli yandım ha yandım

CUMHURİYET DEVLETİYİZ

Kaynak Kişi: Âşık Ali İzzet ÖZKAN
Notaya Alan: Erdal ULUDAĞ

Cum hu ri yet dev___ le ti___ yiz___ Cum hu ri yet

dev___ le ti___ yiz___ bi ze düş man mı da ya___ nır bi ze düş man

mı da ya nır SAZ_____ Ko ca bir Türk

mil le ti___ yiz___ Ko ca bir Türk mil___ le ti___ yiz___ bi ze Yu nan___

mı___ da ya___ nır bi ze Yu nan___ mı da ya nır

Cumhuriyet devletiyiz
Bize düşman mı dayanır
Koca bir Türk milleti
Bize Yunan mı dayanır

Bu günü gözledik çoktan
Türkleri var etti yoktan
Artık padişah indi tahttan
Bize Sultan mı dayanır

Al' İzzet fırsat düşerse
Düşmanın aklı şararsa
Türklerin ganı coşar sa
Bize cihan mı dayanır

DERT SATIYOM

Kaynak Kişi: Âşık Ali İzzet ÖZKAN

Notaya Alan: Erdal ULUDAĞ

Dert sa tı yom dert tüc ca rı ol
dum ben Dert a lan va ri se
ya nı ma gel sin SAZ
ya nı ma gel sin SAZ
Ya nar dag lar gi bi yan dım kül
ol dum Ya nık dert li ler kül ha nı ma
gel sin SAZ ya nı ma gel sin SAZ

Dert satıyom dert tüccarı oldum ben
Dert alan ver ise yanıma gelsin
Yanar dağlar gibi yandım kül oldum
Yanık dertliler külhanıma gelsin

Yana yana dertl'ararım illerde
Bir dertsiz baş bulamadım kullarda
Dert tireni işletiyorum yollarda
Gidenler istasyonuma gelsin

Al'İzzeti dert alır dert satarım
Bir senede bir dert yükü tutarım
Dert taşıyor kervanlarım katarım
Dert çeken yolcular hanıma gelsin

SENİ KİM TANIRDI

Kaynak Kişi: Âşık Ali İzzet ÖZKAN
Notaya Alan: Erdal ULUDAĞ

Sc ni _____ kim ta nır _____ dı biz ol _____ ma _____ say _____ dık

Gö zel _____ ler gö ze _____ li mü hür _____ göz _____ lü yar

Kim a _____ sık o lur _____ du sen ol _____ ma _____ say _____ dın

E da _____ lı yar sev _____ ket li yar _____ naz _____ lı yar

Seni kim tanırdı biz olmasaydık
Güzeller güzeli mühür gözlü yar
Kim aşık olurdu sen olmasaydın
Edalı yar şevketli yar nazlı yar

Seni kafir görse iman getirir
Melikeler hizmetini yetirir
Alem senin ışığına oturur
Karanlık gecede lamba yüzlü yar

Gece Al'İzzet'e hilal olursun
Gündüz Al'İzzet'e zülal olursun
Al'İzzet kuluna celal olursun
Akıl ermez sırlarına gizli yar

YÜZÜN GÖRSEM

Kaynak Kişi: Âşık Ali İzzet ÖZKAN
Notaya Alan: Erdal ULUDAĞ

Yü zün _____ gör sem mi _____ raç et tim sa _____ nı _____ rım

Hak sın ger çek ler den gü zel sin _____ gü zel

Hac ca _____ bas lar se ni gör se ta _____ pı _____ nır

Gö zel _____ is min ca mi ler den o _____ ku nur

Yüzün görsem hacca gittim sanırım
Haksın gerçeklerden güzelsin güzel

Ayna mısın alem sana bakınır
Çarkı feleklerden güzelsin güzel

A deli şevketli yar nazlı yar
Âşık Al'İzzete güler bahtı yar

Hacca başlar seni görse tapınır
Güzel ismin camilerde okunur

Peygamber bakışlı gerçek sözlü yar
Muhabbeti canevinde gizli yar